

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції

23-25 травня 2024 року

Полтава -2024

виконував один танцюрист-хлопець, або пара (дівчина і хлопець). Тепер, це масовий танець, у виконанні якого основна роль належить жіночій групі.

Сергієнко Є. Д., студент
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Горголь П.С., заслужений працівник культури України, доцент
завідувач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПОХОДЖЕННЯ ВІРМЕНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНЦІВ

Серед класифікації вірменських народних танців особливе місце займають колективні танці, з яких найпопулярнішими є танці виду Кочарі, Узундара Гевнд, Вер-вері і Шорор. Багато танців цих видів походять із Західної Вірменії: наприклад, Батола, Лутки і т.д. Також у кожній області та провінції Вірменії є свої національні особливості, в тому числі костюми і танці. І це не випадково. З допомогою театралізації у танці виражаються особливості життя, звичаї, культурні цінності і традиції різних територіальних округів. Кожен крок, кожен рух має певне значення і відображає історію Вірменії.

Ці танці не були б такими колоритними і яскравими, якби не костюми виконавців, які відображають характер рухів, настроїв виконання і основний композиційний сенс. Вони досить сильно відрізняються в залежності від територіальної області країни, але все ж у них є одна загальна особливість: переважаючими є кольори чотирьох стихій. Згідно вірменської філософії

червоний колір уособлює повітря, чорний – землю, білий – воду, жовтий – вогонь.

Кочарі (дослівно перекладається, як «хоробрий чоловік») - один із найдавніших вірменських танців. Навіть через тисячоліття він не втратив свого значення і більше того, став національним і культурним надбанням вірменського народу. Цей танець своїм корінням сягає часів первісно-общинного ладу, коли серед людей був популярний культ тварин. Саме тому рухи в танці нагадують рухи рогатих тварин. Кочарі може бути включений до списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. Міністерство культури Вірменії вже подало необхідну заявку в штаб-квартиру ЮНЕСКО в Парижі.

Узундара (переводиться як “довга долина”) - вірменський танець нареченої, який виконується однією жінкою. Нагірний Карабах є батьківщиною узундари. Саме там з’явилася традиція, за якою наречена віддає данину батькам і прощається з рідним домом перед весіллям в процесі танцю. Всі рухи характеризуються пластичністю, ніжністю, стриманістю і виконуються в повільному темпі. На території Кавказу дуже популярний танець Шалахо. Він має досить багато інтерпретацій, а про історію його походження до цих пір сперечаються знавці культурних традицій Кавказу.

Батола (також його називають Танзара) - цей танець вражає своєю жвавистію, енергією та грацією рухів. Він часто виконується колективно, з участю чоловіків і жінок, які утворюють красиві формації та кординовані рухи. Танець супроводжується традиційною музикою, де використовуються інструменти, такі як дудук (дерев'яний свистун), долма (барабан) та інші. Рухи в батолі включають в себе широкі оберти, стрибки, швидкі кроки та жваві рухи руками. Танець демонструє веселощі та життєрадісність вірменського народу і є важливою частиною їхньої культурної спадщини. Рухи в батолі включають в себе широкі оберти, стрибки, швидкі кроки та жваві рухи руками. Танець демонструє веселощі та життєрадісність армянського народу і є важливою частиною їхньої культурної спадщини. Батола часто виконується на весіллях, святкуваннях та інших урочистостях як символ радості, спілкування та єднання спільноти.

Лутки - танець який часто виконується колективно, з участю чоловіків і жінок. Він демонструє спільність та об'єднання учасників, які виконують специфічні рухи та формації, характерні для цього танцю. Музика, що супроводжує Лутки, часто відтворює традиційні вірменські мелодії та ритми, що додають аутентичності та життєвості виступу. Танець Лутки відображає багатство та красу вірменської культури, і його виконання часто відзначається на святкових заходах, традиційних святах та виставках, де він стає важливою частиною народної спадщини Вірменії.

Шорор - це один із традиційних народних танців вірменської культури. Цей танець є важливою частиною національної спадщини і відображає веселощі, енергію та грацію вірменського народу. Танець Шорор - це не лише розважальний елемент на святах, але і важлива частина культурної спадщини Вірменії. Він допомагає зберегти і передати традиції та цінності вірменського народу з покоління в покоління. Основні характеристики танцю Шорор - це швидкі кроки, виразні рухи руками та струнка постава танцюристів. Виконавці можуть утворювати складні партії та змінювати формації під час виступу, створюючи захоплюючий образ колективного танцю.

Таким чином, вірменські народні танці, такі як Кочарі, Узундара, Батола, Лутки, Шорор та багато інших, не лише вражають своєю красою та енергією, але й є важливою складовою частиною культурної спадщини Вірменії. Ці танці не лише розважають та об'єднують людей на святках та урочистостях, але й відображають багатство і різноманітність вірменської культури, передаючи історію, традиції та цінності поколінням. Кожен танець і кожен рух має своє значення і відображає багатовікову історію та дух народу Вірменії.